

UN GEST PER LA PAU: PACIFIQUEM-NOS

CVI

Aquests dies vivim una situació excepcional. Ningú dels qui avui poblem la terra no hàvem sentit mai, ni tampoc viscut, una cosa semblant: el món viu confinat! Els països benestants ens creïem que els grans desastres només passaven fora de les nostres fronteres. Creïem que únicament les persones que, tristament, han viscut, i continuen vivint en estat de guerra, de persecució, de confinament en els camps de refugiats, patien i pateixen els grans desastres que passen al món. I no cal dir la població dels països pobres ancorats, perpètuament, en la misèria. Evidentment, aquests països no viuen, avui, exposats al coronavirus sinó que també sucumbeixen per causa d'altres epidèmies com són el còlera, la malària, la sida, i la gran desnutrició que flagel·la aquella gent. Aquestes xacres provoquen, en aquests indrets, milers de morts dia rere dia i molt poc sovint se'n parla.

Totes aquestes persones saben molt bé, perquè ho duen ben arrapat a la pell, què és la vulnerabilitat humana, experimentant, com experimenten, contínuament, la pròpia fragilitat. I també coneixen, malauradament, què és la incertesa generada per la inseguretat i per la manca de recursos sanitaris i econòmics.

Ara tots patim una mateixa situació. Una situació que ens aplega més enllà de les ideologies, de les creences, de les nacionalitats, de les edats, de la condició social i de gènere. ¿Aquesta proximitat motivada per la solidaritat la sabrem mantenir quan sortim d'aquest malson? Quan les coses tornin a l'aparent normalitat ¿caurem, un cop més, en l'individualisme? ¿Viurem com si no hagués passat res, sense tenir en compte que potser no tothom tornarà a viure com abans? ¿Viurem atents a les nafres que la pandèmia haurà deixat en els altres? ¿Aquesta situació extrema arribarà a configurar un tarannà més humil, més solidari, més apte per compartir, generosament, el que som i el que posseïm? ¿Desapareixeran les desigualtats i tots viurem amb el que cal, sense necessitats innecessàries?

Tot plegat és un bon esperó per plantejar-se qüestions de fons i possibles canvis en els comportaments personals i col·lectius. Vivim rodejats de múltiples ruptures i de moltes fissures que ningú no sap pas com s'afrontaran, ni quina resposta es donarà, a cada moment, a cada realitat concreta. Diuen, els experts, que encara queda un bon tros de camí per fer. Com quedarà el món després d'aquesta pandèmia mundial i amb tot l'esmicolament econòmic que ressona arreu, no ho sap ningú. Amb un no res hem vist com s'esfondraven moltes seguretats. Com mai ha quedat al descobert la nostra extrema vulnerabilitat per la nostra condició d'éssers efímers. Com un foc devastador aquesta epidèmia no deixa d'expandir-se. Per tant encara ens queda molt per veure.

La vida, amb aquesta gran sotragada, sembla com si ens cridés a viure molt més atents i molt més conscientment; a tenir-nos molt més presents els uns als altres. El quid de la qüestió potser podria ser aquest: ¿Aquest daltabaix social i econòmic arribarà a trencar les barreres i les rutines amb les quals sovint ens aïllem en el nostre petit món? Quan la gravetat del Covid-19 desaparegui ¿caurem novament en l'autocomplaença? ¿Oblidarem que més enllà de les quatre parets, on vivim, hi pot haver situacions extremes, situacions insostenibles per una societat que reconeix els drets humans i que vol creure en la igualtat entre totes les persones? Tot el patiment que aquesta epidèmia sembla -la mort inclosa- ¿ablanirà el nostre interior fins arribar al fons del Cor? ¿Naixerà de tot plegat un nou horitzó per la humanitat? ¿Anirem a la una per crear quelcom diferent? ¿Les cendres de tantes vides que s'han quedat pel camí abrupte ens arrabassaran del nostre confortable confinament? ¿D'aquell dolç confinament on potser ja vivíem abans de ser confinats?

Tant de bo que no perdem mai la il·lusió, ni el coratge, per construir, plegats, un altre món. Un món sense guerres, pacificat, respectuós envers la diversitat, vivint sempre com els grans custodis de la natura -aquest medi que custodia, de sempre, el nucli fèrtil de la vida-, do incomparable que, gratuïtament, hem rebut i rebem contínuament. Tant de bo que fóssim prou hàbils, i constants, per crear una economia de proximitat, sostenible, i així s'acabés, un cop per sempre, l'espoli i l'explotació dels petits i dels febles i també l'oblit que massa sovint és té de tots ells perquè les seves necessitats existencials repton el nostre benestar. Junts hauríem de poder pensar una economia que tingui, com a prioritat, servir desinteressadament els altres, els qui més ho necessiten, i no l'afany d'arramassar grans fortunes com massa sovint s'escau. De fet la dita popular ho diu ben clar perquè ho sap de sobres: *"Qui remena oli se n'unta les mans"*.

Sí, tant de bo siguem prou lúcids i dúctils per pensar, entre tots, un nou entramat existencial que permeti gaudir el do inigualable de la vida amb simplicitat i llegar, a les noves generacions, un viure sostenible que beneficiï la vida de tots els qui poblem la terra. Sí, tant de bo que, des del lloc on cadascú viu, caminéssim alhora vers una gran fraternitat, una comunitat d'éssers humans que vol viure més plenament, amb agraïment i amb molta cura, el do d'existir, i compartir cada dia, entre tots, el goig de participar d'aquest meravellós privilegi.

Cal escoltar, ben atentament, el clam d'aquest món ferit greument. Cal obrir els ulls del Cor per veure-hi amb molta més claredat. Cal desfer-se de lligams innecessaris per fer, entre tots, una gran pinya, una base sòlida que pugui oferir un ritme sostenible i un viure millor per a tothom. Sobretot pels qui més ho necessiten i que sovint s'obliden, més fàcilment, per no tenir veu, ni rostre, ni gairebé sostre. Ben cert, el món està malalt, gairebé exhaust, pel maltractament que rep contínuament. Si li sentíssim el batec, el bufec, probablement ens estremiríem de pànic.

Per sort del món potser nosaltres caurem abans que ell com a causants del desastre. Ell, en canvi, molt possiblement reneixi de les cendres i, un cop més, per sort d'ell, retrobi, sense nosaltres, l'equilibri que, lentament, hem malmès tots plegats, dies ha.

Per res del món no voldria ser un missatger de presagis funestos, ni tampoc un cec que no veu la realitat, ni menys encara un curt de gambals que desvarieja. Més que mai necessitem la màxima clarividència. Aquella lucidesa, nítida i serena, que prové d'un Cor recte, d'un Cor que sap sostenir, amb fermesa, la balança de la justícia perquè tothom, sigui allà on sigui, tingui sempre les mateixes oportunitats.

Certament, entre tots hauríem d'afavorir aquella confiança que fa brollar la bondat que cadascú duu al Cor. Aquella bondat que dignifica l'ésser humà perquè l'hem rebuda de la mateixa Bondat Divina. Prou de recances! Prou de comportaments miserables! Prou de mirar només per un mateix! Prou de menystenir els altres! Prou de creure's el centre del món! Prou de veure els altres com inferiors! Prou de malmetre el bell planeta on habitem!

La humanitat sencera pelegrina sota un mateix cel de dia i de nit. I tots respirem aquell alè que vitalitza el nostre cos. Hem de creure, de debò, que tots, absolutament tots, som iguals i que vivim sota un mateix sostre i fem la travessia de la vida en el mateix vaixell.

La pols estel·lar que corre per les nostres venes és la mateixa arreu. Som fills d'un mateix Origen -d'un mateix Pare- i hereus d'un mateix do: el do preciós, inefable i inigualable de viure el do de la vida! Doneu-nos les mans per no caminar mai sols. Tots junts, donant-nos les mans, formem una gran corona! Una corona que embellirà, dignament, la faç de la terra!

Vicenç Santamaria

11 d'abril de 2020